Doğan Kardeş

SAYI 7 10 ŞUBAT 1975 150 KURUŞ

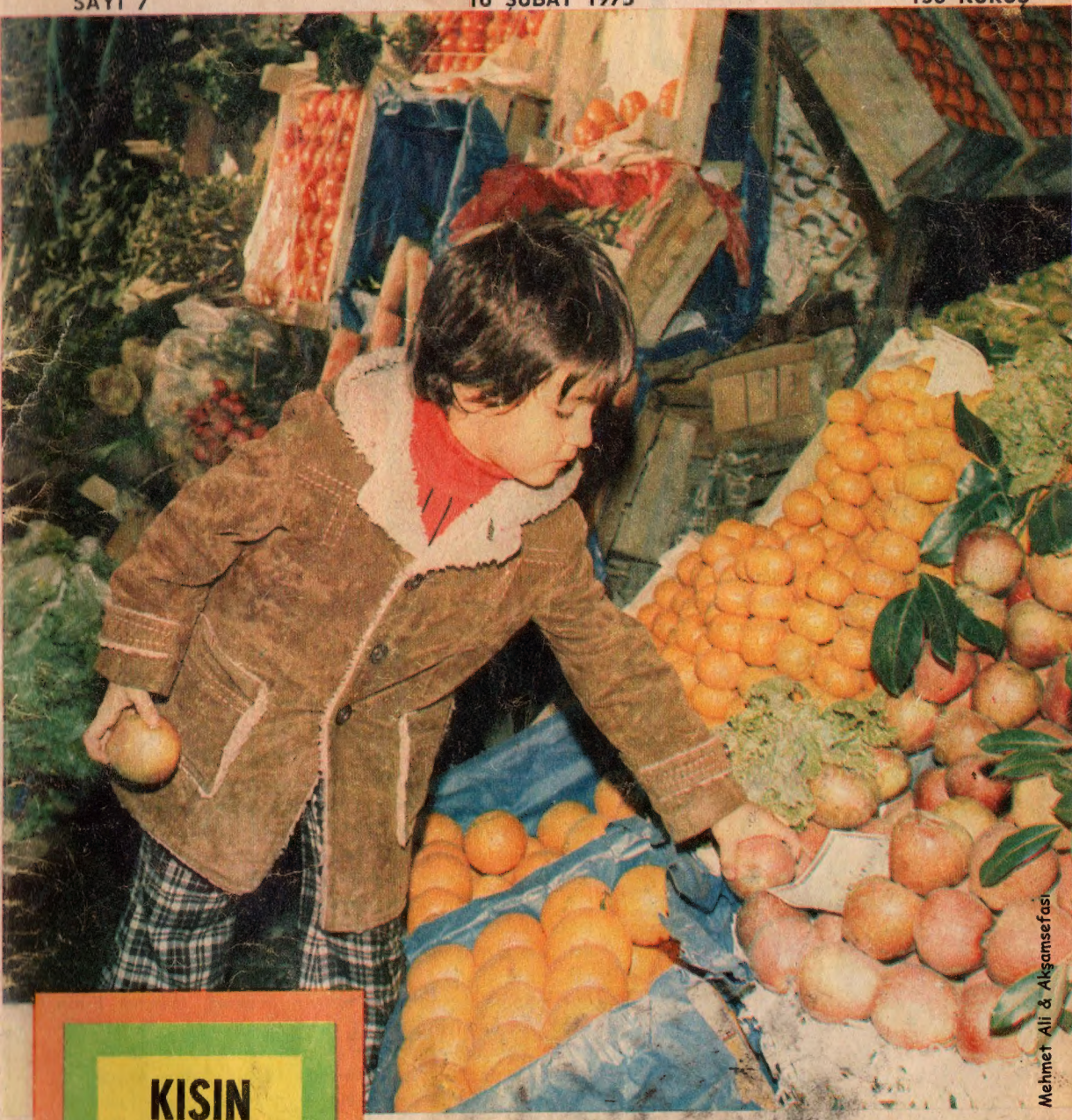

Mehmet Ali & Akşamsefası

KIŞIN TADI BAŞKADIR

Sizleri Heyecandan Heyecana Sürükleyecek Bir Roman

TEHLİKELİ YOLCULUK

OKULLARI GEZİYORUZ

HATTAT RAKIM İLKOKULU

Okulun öğretmenleri ve öğrencileri toplu halde (üstte). İlkokullararası atletizm yarışmalarında derece alan öğrenciler beden öğretmenleriyle (yanda).

Öğretmen Hadiye Esen'in sınıfında tertiplediğimiz şiir yarışmasında küçük öğrenci Ayşe Gülaçar (Ana Sevgisi) adlı şiiriyle birinci oldu. Armağanımızı öğretmeninden alırken mutluluğu gözlerinden belli idi.

OKUL ismini 3. Selim ve 2. Mahmut devrinin en ünlü yazı ustası olan Hattat Mustafa Rakım'dan almıştır. Hattat Rakım 1785'te Ünye'de doğmuş, 1825'te İstanbul'da ölmüştür.

16 şubat 1960'da öğretime başlayan okul, önceleri Muallim Naci İlkokuluna bağlı olarak çalışmış, 19.9.1960'da bağımsız olmuştur. 1967 - 68 ders yılına kadar barakalarda öğretim yapılmış, yeni okul binasının yapımı ise 69 - 70 yılında tamamlanmış ve öğretime başlamıştır. 1371 öğrencisi olan okulun öğretmen kadrosu ise şöyle: Okul Müd. Hasan Uluköylü, Müd. Yar. Sadıka Dindar, Muhittin Baysal, Gonca Mugan (Sürmeli), Servet Türkoğlu, Emine Nurten Yıldız, Suna Ersoy, Şükrü Bozkurt, Hayri Kurt, Sevil Özer, Tomris Yıldırım, Hüseyin Bozkurt, Mehmet Emin Atayoğlu, Samiye Gökkurt, Sabahat Ülkümen, Turgut Akpınar, Memduha Yurtsever, Nezahi Gürbüz, Periha Kepekölçen, Nahide Babacan, Mustafa Demir, Saime Aksızman, Hasine Atayoğlu, Zerrin Nuray, Hadiye Esen, İlyas Aktürk, Mihriban Meşe, Yasemin Varol, Abdullah Şenlik, Rahmi İnal, Yunus Polat, Hasan Tetik.

Okulda yeni öğretmenliğe başlayan Beden Öğretmeni A. Latif Karacabey sayesinde okul İlkokullararası Uzun Atlamada 5 - B'den Vildan Odabaşı Tek Adımla birinci (3,10 m.), 5-F'den Fatma Sultan Erdem de ikinci olmuştur.

NE, NEDİR?

DENİZHIYARI

Derisi dikenlilerden bir hayvandır, denizlerde yaşar, vücudunun biçimi salatalığı andırır. Ağzındaki çekmelerle, bir yere tutunarak yaşar. Hemen bütün dünya denizlerine yayılmıştır. Ağzının çevresinde dokunaçlar vardır. «Su Akciğeri» adı verilen bir organla solunur. Çinliler Denizhıyarının kimi çeşitlerini yerler. Bundan ötürü de Çin'de geniş ölçüde Denizhıyarı ticareti yapılır.

DENİZİĞNESİ

Yeryüzündeki bütün denizlerde bulunan bir balıktır. Biçim bakımından az çok deniz aygırını andırır. Yalnız başı daha ince uzundur, ucu da sivridir. Vücudu da Denizaygırınınki gibi kalın ve kıvrık değildir, ince ve düzdür. Atlas Okyanusunda yaşayan kimi türlerin boyu yarım metreye yaklaşır.

AMACIMIZ SİZLERE YARDIMCI OLMAK

YILBAŞINDA sizlerin fikirlerini alabilmek amacıyla bir anket yayınlamıştık. Aldığımız sonuçlara bakarak, çoğunuzun derslerinize yardımcı konular istediğinizi gördük. İşte biz de bu sonucu elde ettikten sonra sizlere (ÇOCUK POSTASI) başlığı altında bir köşe açtık.

Kiminiz eskiden okuduğunuz dersleri hatırlayacak, kiminiz o haftaki derslerinize yardımcı konuları zevkle okuyacaksınız.

Tabii bu, derslerinizle ilgili bütün problemlerinizi Doğan Kardeş'in «OKUL POSTASI»nda halledeceğinizi göstermez, ders çalışırken, kendinize yardımcı olacak her kitabı açın, ama esas olan şey yine sizin kendi okul kitabınızdan öğreneceklerinizi daha genişleterek çalışmanızdır.

Zaten, ders çalışırken dikkatli davranmanız gereken konuların en başında, kopya yapmamak gelir. Gerek ders çalışırken, gerek ödev yaparken, kendi zekânıza güvenir, çeşitli yerlerden derlediğiniz konuları birleştirip, bütün haline getirirseniz başarılı olursunuz.

Hoşça kalın sevgili çocuklar

NUR İÇÖZÜ

TELEVİZYON OKULU

Zaman geçtikçe Televizyon insan hayatında büyük yer tutmaya başladı. Dış ülkelerde de bizde olduğu gibi Okul Programları düzenleniyor, yalnız bu programlar. Herhangi bir okulda çekim yapılarak hazırlanıyor.

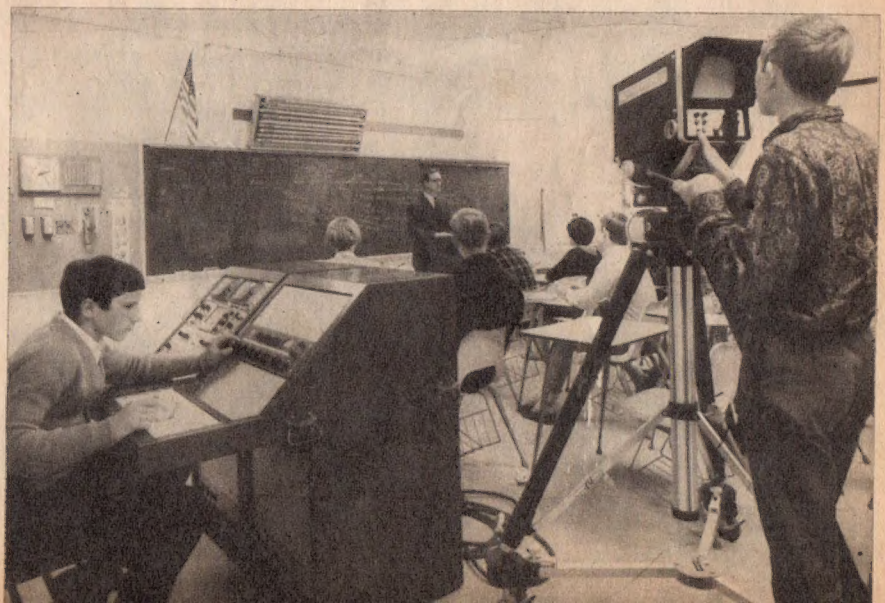

Uzay Yarışında Yeni

ADIM ADIM AYA DOĞRU

Uzay yarışında yeni yeni buluşlar, büyük adımlar atılmasına yarıyordu. Gemini projesi de uzay yarışına yeni bir şekil verdi.

A.B.D., Gemini projesini hazırlamak amacıyla, uzaya insan gönderme programına iki yıl ara verirken, Ruslar çalışmalarını aralıksız sürdürüyorlardı. 1963'ün haziran ayında gönderilen Vostok 5, dünyanın yörüngesinde 76 kere dönerek, Valery F. Bykovsky'i, 119 saatlik bir rekora ulaştırıyordu. İki gün sonra ise, ilk kadın kozmonot, uzaya gönderildi. Uzaydaki ilk kadın unvanını kazanan Valentine V. Tereshkova, Vostok 6 uzay gemisiyle, Vostok V'un yörüngesine oturarak, «uzayda buluşma»yı gerçekleştirdi. Ruslar'ın hesaplarında ne denli kesin ve uzay manevralarında ne denli usta olduğu, açıkça ortadaydı. Vostok 6, Ruslar'ın Vostok serisinin sonuncu uzay gemisiydi.

Bundan sonraki bir yıl, her iki ülke için hazırlık devresiydi. 1964'ün ekim ayında Ruslar, üç kozmonotu taşıyacak şekilde planlanmış olan Voskhod serisinin hazırlandığını, tüm dünyaya ilân etti. İlk Voskhod uzay gemisi, üç değerli Rus kozmonotunu, 24 saat 17 dakikalık uzay seyahatine çıkardı. Üç kozmonot, dünyanın etrafında 15 tur attılar.

Vostok ve yeni hazırlanan Voskhod'lar Mercury uzay gemileri arasında büyük farklar vardı. Amerikan yapısı olan Mercury, hafif yapılı, ince ve uzun yapılı bir roketti. Adeta, dev bir kalem şeklindeydi. Vostok ise, ağır ve büyüktü. Hatta, Ruslar'ın yeni projesi olan Voskhod'lar, Vostok gemilerinden daha bile ağırdı. Ruslar, daha ağır ve cüsseli roketleri başarıyla uzaya fırlatıp, tekrar geri döndürerek, uzay çalışmalarındaki üstünlüklerini ve ustalıklarını ispat etmekteydiler. Ağır yapılı olan roketleri yörüngeye oturtabilmek, Mercury'den çok daha güçlü motorlar gerektiriyordu.

Voskhod, aslında bütün cihazlarıyla yeni bir gemi değildi, Vostok uzay gemilerinin, hemen hemen aynı idi. Ama arada bazı farklar da vardı tabiî... En önemli farklarından biri de, Voskhod'un, üç kişi için hazırlanmış olmasıydı. Pilot koltukları yanyana dizilmişti. Voskhod'un motoru da Vostok'dan daha güçlü idi. Bu yüzden, artan ağırlığı kolaylıkla taşıyabiliyordu.

Voskhod II uzay gemisi, üç kişilik olmasına rağmen, yal-

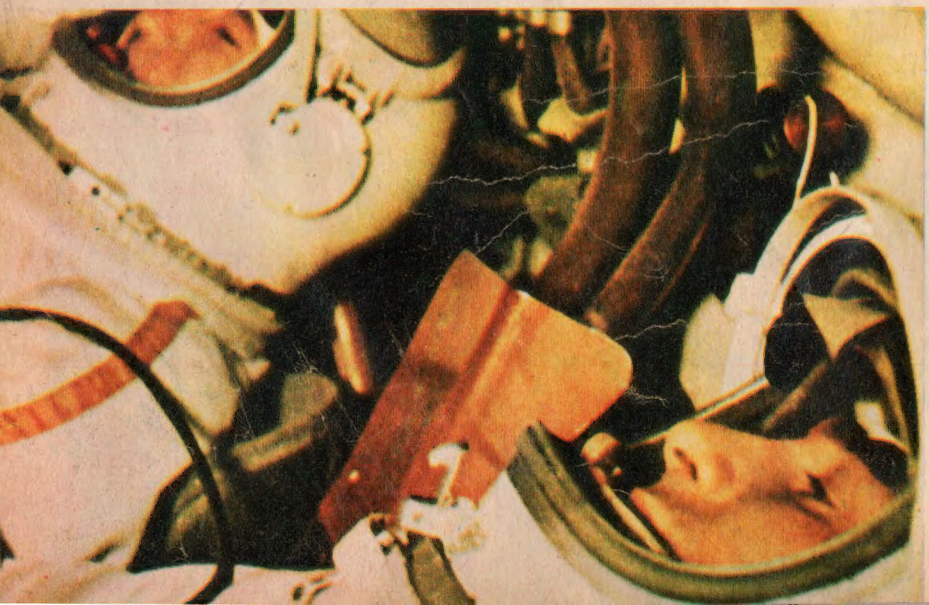

Yanda Voskhod - I projesinde görev alan Rus kozmonotlarının, uzay gezisi sırasında çekilmiş bir resimlerini görüyorsunuz.

Bir Aşama

nız iki kişiyle uzaya gönderildi. Alexei A. Leonov ve Pavel I. Belyayev! Bu seyahat, uzay tarihinin en büyük ve en önemli başarılarından biridir. Çünkü kozmonot Leonov, ilk uzay yürüyüşünü gerçekleştirmişti. Leonov, uzay boşluğuna adımını atarak, «uzayda yürüyen ilk insan» unvanını kazanırken, Ruslar da uzay alanında, ileri bir adım daha atmışlardı. Aslında Leonov'un bu deneyine «yürümek» denemez. Sırtından kalın bir iple uzay gemisine bağlanan kozmonot, çekimsiz boşlukta, adeta yüzüyordu. Leonov'un bu 10 dakikalık heyecanını, uzay gemisini idare eden arkadaşı Belyayev de paylaşıyordu.

Bu olay, gerçekten de uzay çağının en üyük ve en heyecanlı anını simgelemekteydi. Bugüne kadar süren uzay çalışmalarına kesin bir sınır çizen bu aşama, «insanın uzaya ayak basışını» müjdeliyordu. Bundan sonraki çalışmalar, artık belirli bir yöne doğru yöneltilmişti. Bu yeni çağda, insanı uzaydan ayrı düşünmek, imkânsızdı. İnsanoğlu uzaya inmişti bir kere...

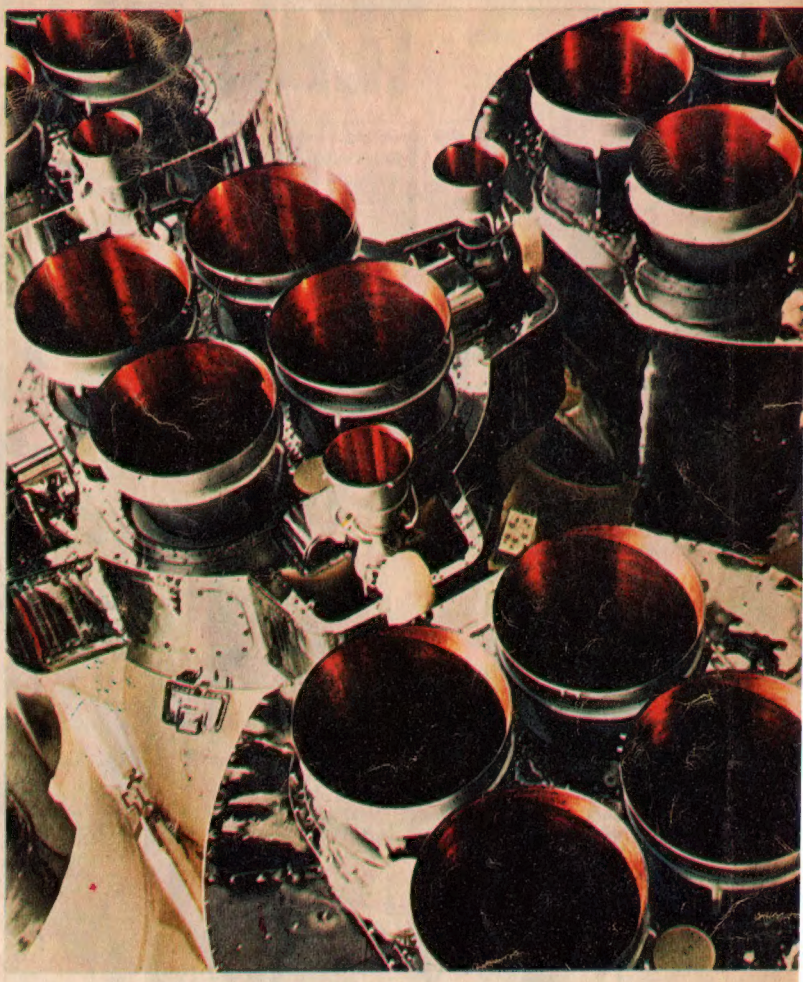

Rusya'nın uzay yarışına katıldığı Vostok roketi, Amerika'nın ilk astronotlarını taşıyan Mercury-Atlas roketinden 3 misli daha güçlüydü.

Amerika'nın Gemini - 3, uzay gemisiyle uzayda tur attıktan sonra Okyanusa inen astronotlar, lâstik botlarıyla, deniz kuvvetlerinin gemisine alınıyor.

TEHLİKELİ YOLCULUK

YILLAR ÖNCE, 1900'LERİN BAŞINDA ŞANGHAY LİMANINA YANAŞAN BİR GEMİDEYİZ.

1

İNGİLTERE'DE OKUDUĞU OKULDAN ŞANGHAY'DAKİ AİLESİNİN YANINA BİR KAÇ HAFTALIĞINA GELEN EVİNS ÇOK HEYECANLIYDI....

BABA.. BABA BURADAYIM...

CERALDİNA EVİNS YAVRUM.. NASILSIN?

ÜÇ YILDA NE KADAR DEĞİŞMİŞSİN?

İYİ AMA ANNEM NEREDE? HASTAMI?

OTURDUĞUMUZ YER OLDUKÇA UZAK. ANNEN ORADA BEKLİYOR. ÇİN'DE SEYAHAT ETMEK ZOROUR

SİZLERİ ÇOK ÖZLEDİM ANNEM KİMBİLİR NE KADAR YORULUYORDUR.

AMA ÖNCE RESMİ İŞLEMLERİ YAPMALARI GEREKİYORDU.

SENİ GÜMRÜĞE GÖTÜREMEM YAVRUM.

DOSTLARIMIZIN YANINDA KALABİLİRSİN AZICIK İNGİLİZCE BİLİRLER.

HOŞ GELDİNİZ KÜÇÜK HANIM...

TEŞEKKÜRLER

BABASI GEREKLİ İŞLEMLERİ TAMAMLARKEN, GERALDİNA OYNAYAN ÇOCUKLARI SEYREDİYORDU.

NİYE SOKAKTA HİÇ KIZ YOK..

KOŞUP OYNAYAMAZLAR DA...

KOŞAMAZLAR MI?

BAK.... EŞİMİN AYAKLARINI GÖZLERİNLE GÖR. ÇİNLİ KIZLARIN AYAKLARI BEBEKKEN DEMİR PATİKLERLE SARILIR. BÜYÜDÜKÇE PATİKLER DEĞİŞTİRİLİR... TABİİ KOŞAMAZLAR...

FECİ BİR ŞEY BU... BEBEKLERE YAZIK DEĞİL Mİ?
YAZIK MI?
ADETLERİMİZİ ANLAMIYOR..

GERALDİNA'NIN BABASI DÖNDÜĞÜ ZAMAN KIZINI ÜZGÜN GÖRDÜ...
DOSTLARIMLA ANLAŞAMADIN MI?
GARİP ADETLERİ VAR BABA..

BURADA ANLAYAMADIĞIN BİR ÇOK GELENEKLE KARŞILAŞACAKSIN YAVRUM. BİLİYORUM ÇOĞU YANLIŞ.. AMA ONLARIN DOSTLUKLARINI KAYBETMEMEK İÇİN ŞİMDİLİK KABULLEN..
HAKLISIN ÖZÜR DİLERİM BABA... ÜZGÜNÜM.

ERTESİ SABAH YOLCULUK BAŞLADI..
NEHİR YOLUYLA GİTSEYDİK DAHA İYİ OLMAZ MIYDI BABA?
EVET, AMA DAHA UZUN VE TEHLİKELİ OLURDU. SICAĞA BİRAZ DAYANIP, ÇABUK GİTMEYİ GÖZE ALACAĞIZ..
YOLCULUĞUN ENTERASAN GECECEĞİNİ DÜŞÜNÜYORDU GERALDİNA.

GERALDİNA İÇİN DEĞİŞİKLİKTİ BU
DÜN KONUŞAMADIK ŞİMDİ KONUŞ BAKALIM NELER ÖĞRENDİN?
ÇOK ŞEY.. AMA ÇOĞUNU UNUTTUM BİLE UNUTMADIĞIM TEK ŞEY YÜZMEK....

OO..O... YAVRUM BENİM.. YÜZMEYİ SEVİYORSUN DEMEK KÖYDEKİ KADINLARA DA ÖĞRETİRSİN. OLUR MU?
OH, OLMAZ... KISA BİR SÜRE YÜZEBİLDİM ANCAK... KÖYDEKİ NEHİRLERDE YÜZMEYİ NASIL ÖĞRETİRİM? HEM KÖYE YAKIN NEHİR VAR MI?

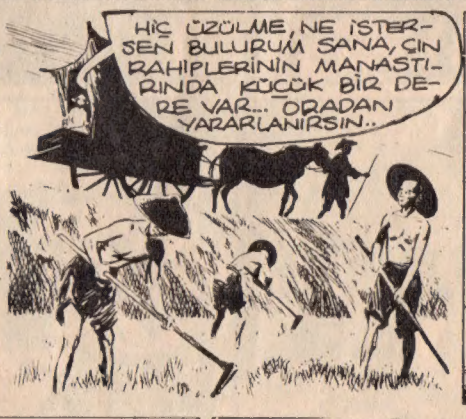
HİÇ ÜZÜLME, NE İSTERSEN BULURUM SANA, ÇİN RAHİPLERİNİN MANASTIRINDA KÜÇÜK BİR DERE VAR... ORADAN YARARLANIRSIN..

AMA SANA GÜZEL BİR YÜZME YERİ DE BULURUM..
AHH.. NE KADAR İYİSİN BABA CİĞİM.

BİR KAÇ SAAT SONRA KÜÇÜK BİR KÖYE GELDİLER. GECEYİ BURADA GEÇİRDİKTEN SONRA YENİDEN YOLA ÇIKACAKLARDI...

AKŞAM YEMEĞİNDEN ÖNCE GERALDİNA'NIN BABASI KÜÇÜK BİR DUA YAPTI...
BABAMIN İŞİNİN NE KADAR ZOR OLDUĞUNU ANLIYORUM. BOŞ İNANÇLARINDAN KURTULMALARI ZOR...

DEVAMI VAR

KORKUSUZ ŞERİF

Mehmet Ali & Akşamsefası

ŞŞT! BİRİ GELİYOR USTURA!

KORKMAYIN NİM BİZİM REİS O.

NABER MAN-KAFALAR MANGASI

BİZE NİYE BÖYLE SÖYLÜ-YORSUNUZ? BAKIN BU ÜNİFORMALARLA BİZ MÜZEYE...
KAPAT ÇENE Nİ USTURA

YARIM SAAT ÖN-CE BİR HIRSIZ-LIK OLDU YEŞİL OVA'DA... İHTİYAR BİR ADAM USTU-RA VE ÇETESİNİN BİR AYDIR AŞIRA-MADIĞI TORU YAĞDAN KIL ÇE-KER GİBİ ALDI VE GİTTİ... SİZ HALÂ UĞ-RAŞIN AŞIR-MAYA...

NE? TOPUMU ÇALDILAR
ÖYLE YA KULAK-LARINIZ SA-ĞIR MI?

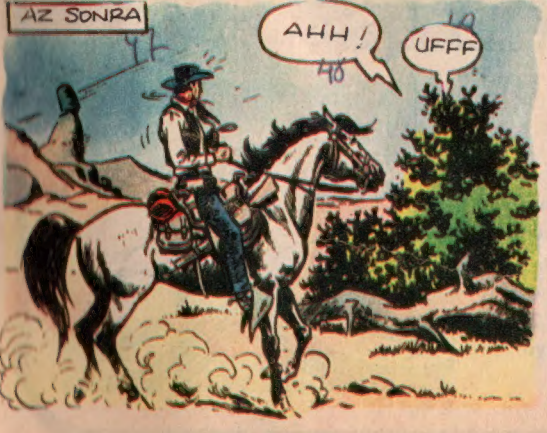
AZ SONRA
AHH!
UFFF

İHTİYARIN PEŞİN-DEN GİDEN AS-KERLER BUN-LAR... HOPPALA!

DEVAMI VAR.

OKUL POSTASI

FEN BİLGİSİ: 3

Hazırlayan: Aslan Aslanerer

BİR GEZİNTİ

Ayşe'lere gidiyoruz. Ayşe ablamın arkadaşı. Kış ortasında olduğumuz halde bugün hava Çok soğuk değil. Gök kapalı ama yağmıyor. Rüzgâr da yok...

Hep yokuş çıkıyoruz. Yoruldum. Ablama sordum:

— «Bu yol neden yokuş?..»

Ablam:

— «Ayşe'lerin evi yukarıda tepede de ondan,» dedi. «Yeryüzü düzlük değil ki...»

Ablam anlatıyor: Tepe varmış, dağ, dere varmış. Ormanmış, denizmiş, neler, neler... O, her zaman böyledir. Bilgisini göstermek ister.

— «Abla,» dedim. «Yer yüzü neden düz değil?..»

Ondan önce ağabeyim karşılık verdi. Alaycı bir sesle:

— «Bir düzleyen çıkmamış da ondan,» dedi...

Hem tatlı, hem de şakacıdır ağabeyim. Ablamın ona kulak astığı yok. Habire anlatıyor. «Yeryüzünün, toprak, taş yığını gibi yüksekçe yerlerine tepe derlermiş. Çok daha yüksekelerine dağ derlermiş. Dağlar deniz yüzeyinden en az 500 - 600 metre yüksek olurmuş; 9000 metreye ulaşanları da varmış.

Dağlar çokluk üst üste sıralanan tepelerden oluşurmuş. Bu tepeler arasında çukurluklar, vadiler varmış. Tepeler birbirlerinden derelerle ayrılırmış.»

«Denizlere yakın düzlüklere ova denirmiş. Derelerin daha büyük akar suların etrafında da ovalar varmış ya!.»

«Dereden büyük sulara ırmak, çay, nehir derlermiş.» «Ha unutuyordum. Dağların, üzerinde de yer yer düzlükler olurmuş. Bunlara da yayla deniyormuş.»

Bir ara ağabeyim de söze karıştı.

— «Dağların en yüksek yerlerine yani doruklarına, yanlışlıkla tepe diyenler de var,» dedi...

Yol döne dolaşa tırmanıyor. Yukarı çıkıldıkça serinlik artıyor. Esinti bile var. Halbuki, aşağılarda yok. Kentin birçok yerleri görülüyor buradan. Oradaki ağaçlar kıpırdamıyor. Bazı evlerin bacalarından duman çıkıyor. Savrulmadan yükseliyor. Demek oralarda henüz esinti yok...

Ayşe'lere geldik. Yüksekçe bir yer burası. Kentin yarısından çoğu görülüyor. Bir bölümü yeşillikler içinde... Yeşillik sık ağaçlığa dönüşüyor. Ağabeyim eliyle gösterdi.

— «Bu ağaçlıkların ötesinde ırmak var,» dedi. «Şu ilerdeki dere ona akıyor.»

Ayşe, annesi, kardeşi bizi güler yüzle karşıladılar. Çevreyi seyre doyamıyorduk.

— «Çok güzel,» dedim. «Her yönü görebilmek ne iyi...»

Ayşe'nin annesi:

— «Uzakta dağlar bile görünür,» dedi. «Hava açık olsaydı...»

Ablam, «Orada, göller varmış,» dedi...

Ayşe:

— «Evet,» diye karşılık verdi. «Geçen yaz gitmiştik. Çok hoş bir yer. Yayla yolundan da görülüyor.»

«Karalar ortasındaki büyük

DAĞLAR NASIL MEYDANA GELİR?

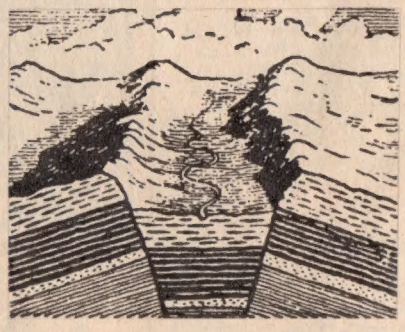

Dağları meydana getiren başlıca etkenlerden ikisi, «KIVRILMA» ile «KIRILMA» dır.

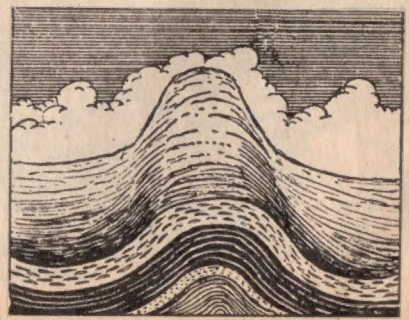

Yanlardan gelen şiddetli basınç sonunda olan bu dağ çeşitlerinden KIVRILMA 1. resim KIRILMA da 2. resimde görülüyor.

Karaların ortasındaki büyük su birikintilerine GÖL denir. Yukarıda, yer yüzünün başlıca gölleri ve özellikleri görülüyor.

su birikintilerine, göl derlermiş.» Sakın havuz sanmayın. Göl başka şey. Hem çok büyük, hem de insan eliyle yapılmış değil. En küçüğünün çevresi birkaç yüz metreyi çok çok geçermiş. Deniz sanılacak kadar büyük olanları bile varmış.»

Ağabeyim:

— «Bursa'ya giderken, bir göl görmüştük ya,» dedi. «Ne büyüktü İznik gölü! değil mi?.. İçinde iki tane de ada vardı.»

***

Dönüş kolay oldu. İniş aşağı koştuk. Karanlık olmadan eve ulaştık. Annem bekliyordu. Onu:

— «Bu gezi çok yararlı oldu,» dedim.

Ağabeyim, «Evet,» dedi. «Bol bol yemiş yedi...»

— «Hayır,» diye atıldım. «Onu söylemek istemedim. Yemişler güzeldi... Güzeldi ya; ben onu söylemiyorum. Daha önemlisi var...»

Ablam:

— «Manzara, değil mi?» diye sordu.

— «Hayır,» dedim. «Önemli olan bugün öğrendiklerim. Dağ, tepe, doruk, ova, yayla, vadi, dere, göl, ada neye derlermiş, bunları öğrendim. Anneciğim sen de biliyor musun bunları?..

Annem biliyormuş. Siz de biliyor musunuz?,, Bilmiyorsanız anlattıklarımı bir daha okuyun.

Bundan Böyle Her Hafta Birlikteyiz...

Müfredat programına göre hazırlanmış, hikâye tarzındaki ders konularını zevkle okuyacak, bilmediklerinizi öğrenecek, bildiklerinizi de hatırlayacaksınız.

BENGİM AJU YURTAJLAĞM. SİZLERE JU BİĞ KAJ KELİMEĞLEN DUĞUMU AJIKLAMAĞ İSTİYORUM. BİĞ KEZ DAHAN SOĞMAM GEĞEKİYOĞ SİZLERE. ESİĞ MAKEBASTİYEN'LİLERE SOĞUYOĞUM.

GÖVDE ÜSTÜNDE BAJLAĞINIZIN SAĞLAM KALMASINI İSTEĞ MİSİNİZ...

HABERLEĞ KÖTÜ KONJUMUZ BRETZELBURĞUĞ'LULAĞ BİZĞE SALDIRMAĞA HAZIRLANIYOĞLAĞ. SALDIRGAN JA PİGOJELEĞİ. YENGİ SİLAHLAĞI VAĞ. BİZİM DEĞ ONLAR GİBİNG

SON DEĞEJE GÜÇLENMEMİZ LAJM. SINIĞLAĞIMIZI KOĞUMAK ZIĞHLI KUVVET LEĞİMİZİ AĞTIĞMAK GEĞEK... ULUSJA SAVUNMAĞ İÇİN SİZLEĞDEN YENİ FEDAKAĞLIKLAR BEKLİYOĞUZ.

YENGİDEN, MODERN SİLAHLAĞ ALMAĞ ZORUNDAYIZ... BU SİLAHLAĞ ÇOK PAHALI... JUNA İNANIYOĞUM. KİİÇİNİZDEN BİRİ HİJ BİĞİ...

BU HAYDUTUN SÖZLEĞİNİ DUYDUNUZ. DEĞİL Mİ?

MAKEBASTİYAN'IN KUĞTUSU İÇİN BUNDAN KAÇIRMA EVEĞ KAÇIR ÇA....

HE..HE.. KESİN KONUŞTU.. SIÇRAYAN FİLİM BUDALASI!...

BİĞ TEKNİK AĞIZA HEĞ HALDE... BU DEMEÇ BİZGİ DÜŞÜNMELİ EFENDİM..

PÜF.. BU BUNAK MI? BENCE "GÜL KULAK ROKETLERİ KADAR ÖNEMLİ DEĞİL....

BU SIRADA HAPİSHANEDE NEDEN KAPATILDIĞIM YERİ DEĞİŞTİRDİLER? YENİ BİR OYUN MU ACABA?..

FAKAT BU KOKU? OH! SNIF! OH NE HOŞ!

PİLİÇ GALİBA! ÖYLE YA PİLİÇ KIZARTIYORLAR.... HARDARLI BAHARLI... HMMM..

BURASI MUTFAĞA YAKIN OLSA GEREK.... KAPATILDIĞIMDAN BERİ AÇIM... UZUN ZAMAN BİR ŞEY YEMEMİŞ BİR ADAMA..

SERÜVENLERİ

ÖZET: Bretzelburg kralını kurtarmak isteyen Sipru ve arkadaşları yola çıkarlar. Bu arada Fanto kaçırılır, Sipru şimdi hem kralı, hem de Fanto'yu kurtarmak zorundadır. Planlar yapar.

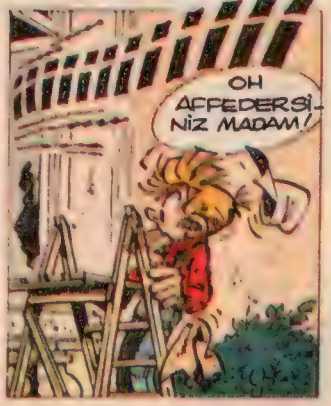

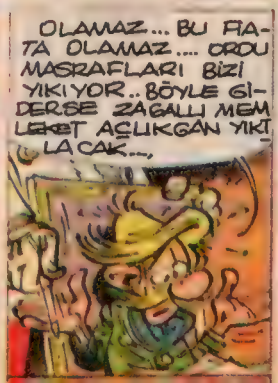

OKUL POSTASI

UZAYA GİDEN ÇOCUK

FEN BİLGİSİ: 5

Nebil ders çalışıyordu. Tuhaf bir ses duydu. Başını kaldırdı. Masanın önünde duran adamı gördü. Kısa boylu, başında bir tel saç bile olmayan biriydi bu. Nebil, şaşırmadı. Bu mavi sakallı yabancıyı tanıyor gibiydi. Onun giyinişindeki başkalıkla bile ilgilenmedi. Adam:

— «Roket, hazır,» dedi. «Haydi, gidiyoruz.»

Çocuk yerinden kalktı. Verdikleri başlığı giydi. İki adım atar atmaz roketin yanına gelmişlerdi. İçeri girerken:

— «Dünyayı üzerinde yaşadığın kadar biliyorsun,» dedi adam. «Biraz da uzağından incele.»

Gök gürlemişcesine bir ses oldu. Roket sarsıldı. Uçuyorlardı. Yan pencereden gitgide uzaklaşan dünyayı seyre koyuldu. Bu yeşil küre yer yer kül rengi ile süslenmiş gibi idi.

— «Yeşil yerler, denizler olacak,» diye düşündü. «Ötekiler de kıtalar, karalar...»

Kutuplardaki beyaz buz takkelerini de gördü. Adam:

— «Şimdi dünyanın aydınlık yüzünü görüyorsun,» dedi.

Nebil, sordu:

— «Gündüz olan yerler, değil mi?..» Adam, duymamış gibi:

— «Yana geçelim,» dedi. Bir iki düğmeye bastı. Yan penceredeki görüntü kaydı. Şimdi dünyayı önlerindeki ekrana benzer yerden izliyorlardı. Dünyanın yarısı karanlık, gölgeli, yarısı aydınlıktı...

Adam:

— «Aydınlık yerler, güneşe bakan yüzü, şimdi oralarda gündüz. Görüyorsun ya yavaş yavaş dönüyor. Karanlık yerler ışın almaya başladı.»

— «Oralarda sabah oluyor.»

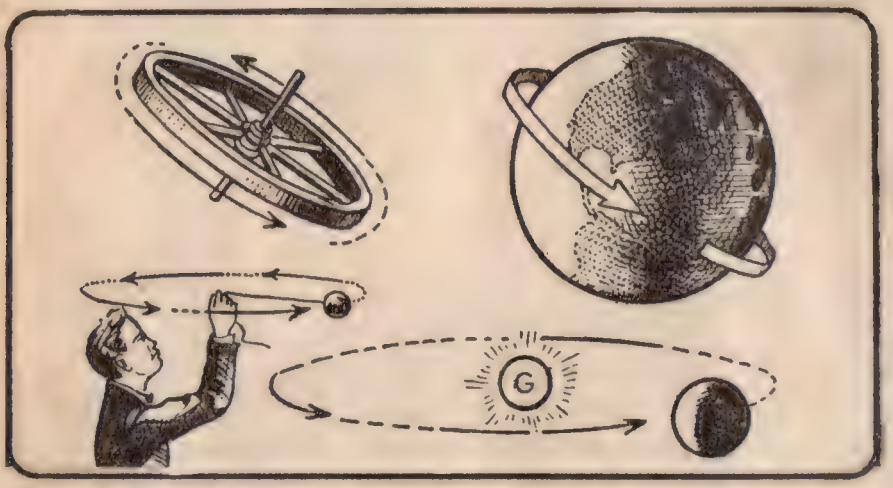

Bir arabanın tekerleği nasıl ekseni etrafında dönerse, dünya da aynı şekilde kendi ekseni çevresinde döner. Bu eksen kutuplardan geçer. Dünyanın güneş çevresindeki dönüşü bir ipe bağlı taş parçasının havada çevrilişine benzer. Güneşin çekimi ipi tutan el gibi dünyanın uzaya fırlayıp gitmesini önler. Dünyanın güneş çevresindeki bir dönüşü yılı, mevsimleri; kendi çevresindeki dönüşü de gece ile gündüzü meydana getirir.

Dünyanın manyetik kutupları, asıl Kuzey ve Güney Kutupları'ndan başka yöndedir. Kuzey Manyetik Kutbu Hudson Körfezi'nin kuzeyinde bulunur. Burası Coğrafi Kuzey Kutbu'ndan 1.700 km. kadar uzaktadır. Manyetik Güney Kutbu da Sidney'in tam güneyine düşer.

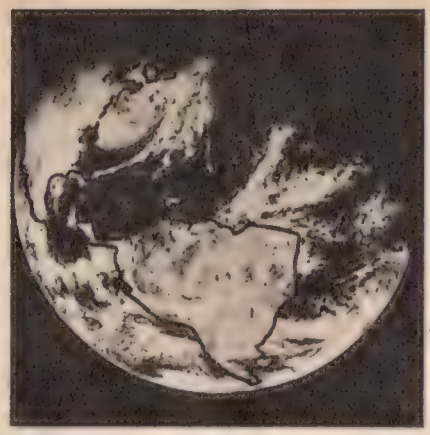

Dünyanın kuşbakışı görünüşü ancak, insanlar aya ayak bastıktan sonra saptanabildi. İşte aydan dünyanın görünüşü. Amerika kıtası siyah boyayla iyice belirlenmiş.

Adam yine dünyayı işaret ederek konuşmaya devam etti:

— «Görüyorsun ya, Ortasından bir mil geçirilmiş koca bir top gibi... Bu mil geçirilmiş yere ne diyorsunuz?..»

Nebil:

— «Eksen,» diye karşılık verdi. Sonra bilgisini göstermek için ekledi.

— «Dünya ekseni etrafında batıdan doğuya doğru döner. Böylece gece, gündüz olur.»

Adam:

— «Bir dönüş ne kadar zaman sürer?» diye sordu.

Nebil:

— «Yirmi dört saat,» diye karşılık verdi.

Adam, «Doğru,» dedi. «Kutuplara bak. Biri aydınlık, öteki ise hiç ışın alamıyor. Neden dersin?..»

Nebil:

— «Eksen eğik de ondan,» diye mırıldandı. Adam zaman çarkını üç ay sonraya ayarladı.

— «Şimdi, bak,» dedi.

— «Kutupların ikisi de ışık alıyor. Durumu, hem de yeri değişti. Zaman değişince böyle olur.»

Adam ona baktı. «Anlat» der gibi.

— «Çünkü dünya hem ekseni etrafında, hem de güneşin yöresinde döner.»

— «Bu dönüşü ne kadar sürer?»

— «365 günde bitirir.»

— «Buna yıl diyorsunuz değil mi?»

— «Evet... Sonra, dünyanın güneş çevresinde, uzay boşluğunda her zaman geçtiği yola, dünyanın yörüngesi,» denir.

— «Güneşle aralarında bir bağlantı var gibi hep aynı uzaklıkta. Biz de öyleyiz. Aynı yörüngede dünyayı izliyoruz.»

— «Eksen yörüngeye dik olmadığı, hep aynı eğiklikte kaldığı için bazan bir kutup, bazan öteki kutup aydınlanır. İki kez de eşit ışık alırlar. Bundan mevsimler doğar.»

— «Şimdi kürenin yarısı güneşe daha yakın»

— «Öyle ya şimdi oralarda mevsim yaz.»

— «İki kutup da eşit ışık alınca»

— «Bir yanda bahar öteki yarım küre de güz olur!»

Adam, «Bir şeye daha dikkat et,» dedi.

Nebil hemen anladı.

— «Anladım,» dedi. «Dünyanın bir bölgesi var. Her zaman ışınları dik alıyor. Sanki orada her zaman yaz. Bir bakımdan da güneşe yakın yerleri sayılabilir.»

Adam, «Tamam,» dedi. «İşte oralar sıcak iklim bölgesidir. Tam ortasına ekvator derler.»

Nebil:

— «Onu da biliyorum,» dedi. «Yer kürede kalın bir çizgi ile gösteriliyor.»

Arkası var.

ARALIK AYI ÇEKİLİŞİNDE HEDİYE KAZANANLAR

TÜRKİYE TARİHİ

Yavuz Özdemir - Funda Gökçin - İbrahim Erdem - Pınar Törün - Derya Süzen - Fatma Lapacı - Huriye Erdoğan - Yeşimnur Yerebasmaz - Ahmet Duysak - Erhan Horasan - Arif Zihnioğlu - İbrahim Macit - Yavuz Cebe - Mesut Kuş - Atilla Unat - Ümit Atik - Uluç Çarkçı - Aslan Tanöz - Yusuf Okur - Cemal Ceylan - Ahmet Özkan - Semra Yaşar - Özlem Eryılmaz - Muhterem Gedik - Mustafa Aker - Kürşat Kızıloğlu - Levent Tezcan - Ramazan Dönmez - Refah Ersoy - Vedat Karakaya.

SULUBOYA TAKIMI

Hasan Taş - Necdet Erikoğlu - Ali Parlakyiğit - Güler Erbil - Hakan Kayalı - Baha Zengel - Hatice Coşkun - İzzet Aykut Ertem - Murat Berksoy - Güldehen Özçelebi.

GEOMETRİ TAKIMI

Orhan Altın - Ethem Aksay - Serhan Oksay - Ümit Esen Keskin - İbrahim Cantürk.

İSPİRTOLU KALEM TAKIMI

Mehmet Kâni - Neslihan Koçak - Bevna Kansız - Esma Şahin - Özgür Minas.

DOLMA KALEM

Mustafa Yıldız - Sibel Yaşin - Nurdan Örnek - Ayşen Yeprem - Armağan Baz.

RESİM ÇERÇEVESİ

Ercan Dikmen - Deniz Özkan - Sezin Sinanoğlu - Naci Köse - İzzet Kazancı - Kenan Olcay - Kemal Özden - Necdet Seyla - Tülay Adalı - Erol Yılder.

ALBÜM KAZANANLAR

Ayşe Ok - Selma Önsöz - Erkan Gülsenin - Mehmet Yaman - Osman Gökten.

MASAL MASAL MATİTAS

BİR varmış, bir yokmuş diye başlar çoğu kez masallar, isterseniz biz de böyle başlayalım ve arkasını getirelim. Bu hafta da sizler için bir oyun seyrettik, çocuklar. İstanbul Şehir Tiyatrolarının sahneye koyduğu **MASAL MASAL MATİTAS** adlı bu oyunda konu çeşitli masallardan meydana gelmiş ve öğretici amaçla sahneye konmuş. Oyunda küçük aktörlerden çok büyük tiyatrocularla da rastlanıyor. Aydın Arıt'ın yazdığı, Metin Çoban'ın yönetip, müziklendirdiği, Atıl Yalkut'un dekor ve kostümlerini hazırladığı oyunda rol alan oyuncular Sakallı - Tuncer SEVİ, Sakalsız - Şener ŞEN, Çocuklar - Birgül KÜÇÜKÖZEN, Huriye YİRMİBEŞ, Canan ÇANKAYA, Hakan TANFER, Yücel DAĞDEVİREN, Ahmet YİRMİBEŞ, Şevket AVŞAR, kadın - Hale AKINLI, Kız - Nilgün ÖZHAN, Çaçaron - Oya AYDONAT, Belâlı - Avni YALÇIN, Sevdalı - Argun KINAL, Zavallı - Yavuz ŞEKER, At - Nazif ŞEN, Kuş - Handan KÖKSALAN, Kanatlı At - Türkân BİRTEK.

Küçük seyircilerin yanısıra büyüklerin de ilgi gösterdiği oyunda çocukların günlük yaşamları boyunca oynadıkları oyunları büyüklerin de ciddî bir hava içinde oynayabildiklerini vermek istemiş oyunun yazarı.

İsterseniz daha fazlasını anlatmayalım da siz gidip görün oyunu, ne dersiniz?

Masal Masal Matitas oyunu çoş
bir oyun. Aşağıda ve yukarı

...ili olaylardan meydana gelmiş, ilginç
...a oyundan 3 ayrı sahne görülüyor.

HİKÂYE

APTAL PİSİ PİSİ

YAZAN : Engin KÖSEOĞLU

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, örümcekler yol yapar, çekirgeler saz çalar, fareler göbek atarmış eski hamam içinde. Benim, ne örümceğin yoluna, ne çekirgenin sazına, ne de farenin oyununa sözüm var. Benim sizlere küçücük bir masalım var. Masalımı dinleyin, doğru mudur, değil mi kararı sizler verin.

Bir varmış, bir yokmuş. Bir değirmencinin kapkara tüylü sevimli mi sevimli bir kedisi varmış. Küçük kedi kendisinin çok akıllı olduğunu sanır, her şeyi bildiğine inanırmış. Ama, yöresindeki hayvanlar hiç de küçük kedi gibi düşünmezlermiş. Hatta onu aptal bulanlar bile varmış. Bu yüzden de aralarında ona aptal pisi pisi derlermiş.

Bir gün küçük pisi pisi bahçede oynarken otların arasında çok acayip bir şey görmüş. Küçücük pençesini uzatıp şöyle bir dokunmuş. Fakat hiç bir şey anlıyamamış. Sonra burnunu uzatmış, hım hım diye koklamış. Bakmış bir şey kokmuyor. Dilini çıkarmış cap cap diye tatmış, şaşkınlığı büsbütün artmış. Çünkü bulduğu şeyin tadı da yokmuş. O, böyle hayretle bakınırken komşunun oğlu Kaya yanına gelmiş:

— «Ne yapıyorsun küçük pisi pisi?» diye sormuş.

Kedi: «Burada bir şey buldum, nedir diye anlamaya çalışıyorum,» demiş.

Kaya bu söze çok gülmüş:

— «Sen gerçekten aptal bir kedisin,» demiş. «Ona kitap derler, insanların bilgili olmasına yarar.»

Küçük pisi pisi çok sevinmiş:

— «Aman ne iyi, ne iyi. Artık bana kimse aptal pisi pisi diyemez. Benim de bir kitabım var,» deyip kitabı kolunun altına sıkıştırmış. O günden sonra bir an bile kitaptan ayrılmamış. Yemek yerken, su içerken, oynarken hep yanında taşımış. Hatta yatarken bile onunla beraber yatmış. Böylece bilgisinin arttığını sanıp çok gururlanmış. Öyle gururlanmış, öyle gururlanmış ki yürüyüşünü bile değiştirmiş. Göğsünü ileri doğru çıkarıp, adımlarını ağır ağır atmaya, etrafını gururla süzmeye başlamış ve:

— «Artık bu küçük değirmende yaşıyamam. Ormana gitmeliyim. Oradaki hayvanların bilgimden yararlanmalarını sağlamalıyım,» diye düşünüp ormanın yolunu tutmuş.

Yolda Karabaş'a rastlamış. Karabaş daha pisi pisiyi görür görmez ondaki değişikliğin farkına varmış. Yanına sokulup:

— «Hey... Aptal pisi pisi, sana ne oldu böyle? Nereye gidiyorsun?» diye sormuş.

Pisi pisi: «Artık ben aptal değilim. Bu kitapla bilgili oldum. Ormana gidiyorum, oradaki hayvanlara bilgi vereceğim,» demiş.

— «İyi ama ormanda ne ile karnını doyuracaksın?»

— «Sen çok bilgisiz bir hay-

(Devamı 23. sayfada)

DÜŞKÜN ÇOCUK

YAZAN
Kemalettin
Tuğcu

OYNAYANLAR
Hakan Tanfer
İbrahim ve Müşfik

24

ÖZET: Öksüz bir çocuktur Yılmaz, üvey babasının zoruyla bir kahveye girer, eziyetlere dayanamaz, kaçar, en sonunda bir avukatın yanına girer. Annesini ve kız kardeşini kurtarma çabası başlamıştır. Avukat çok ilgilenir.

ADNAN Bey vapurla Mudanya'dan veya Yalova'dan karşıya geçmeyi doğru bulmamıştı. Remzi efendi her tarafı aradıktan sonra, onlardan şüphelenerek, belki iskelelere koşar, ipten, kazıktan kurtulma adamlarını yollar, onların başını derde sokabilirdi.

Hatta bir aralık:

— «Belki polis vasıtasiyle İzmit'e telefon ettirerek, otomobilin aranmasını bile isteyebilir» dedi, «biz ihtiyatlı olalım.

Otomobil bütün hızıyla giderken, Bayan Süveyla, oğlunun dizine başını koymuş, titreye titreye ağlıyor ve halsiz halsiz konuşuyordu:

— «Yılmaz, Yılmaz sensin değil mi?»

— «Benim anneciğim!»

— «Rüya görmüyorum, değil mi Yılmaz?»

— «Rüya değil anneciğim. Ben senin oğlun Yılmazım.»

— «İnanamıyorum yavrum. İnanamıyorum. Kaç defa seni rüyamda gördüm. Sana sarıldım. Seni öptüm. Fakat sonradan gözlerim açılınca, senin öldüğünü aklıma getirdim; deli gibi ağladım. Ben de ölmek istiyordum. Fakat kardeşin, zavallı kardeşin ortada kalacaktı.»

— «Anne bunları düşünme artık... Bundan sonra rahat yaşayacaksın. Bundan sonra bizi kimse rahatsız etmeyecek!»

Annesinin başı dizinin üstündeydi. Biçare kadın, o zamana kadar hep gayretle geziniyordu. Şimdi hem sevinç hem uzun süren üzüntülerin verdiği zafiyet, onu bu hale getirmişti.

İzmit'e yakın bir yere gelmişlerdi. Adnan bey otomobilini durdudu.

— «Bayan,» dedi. «Belki bu kurnaz adam, otomobili aratır. Eğer yolda bir taksiye, hatta bir kamyona rastlarsam sizi oraya geçirteceğim. Ben sizi daha sonra bulurum. Biraz gayret ediniz.»

Adnan beyin düşüncesi çok yerindeymiş... Biraz sonra, önden giden bir kamyonu geçti. Fakat ileride durdu. Yağmur yağıyordu. Otomobilin fenerlerini yakıp söndürerek, kamyona işaret verdi. Kamyon, ev eşyası yüklüydü. Yaşlı bir adam şoförün yanında oturuyordu.

Adnan bey, şoföre sordu:

— «Arkadaş, iki yolcum var alır mısın? Ben onlara yolda rastladım. Nasıl olsa boş gidiyorum; götüreyim, dedim. Şimdi lâstik patladı. Onu tamir edinceye kadar çok vakit geçecek.»

Şoför biraz düşündü:

— «Beyim,» dedi. «Ben, kamyonumu bu beye kiraladım. Görüyorsunuz ya, burada iki kişi alacak yer yok.

— «Canım, eşyanın arasında bir yere şıkışırlar. Tentenin altına giriversinler. Sevaptır. Kadın biraz rahatsız.»

İhtiyar adam:

— «Hadi,» dedi. «Vakit geçirmeyelim. Binsinler bari.»

Adnan beyin yardımıyla Süveyla hanım kamyona bindi. Yılmaz da yanına gitti. Tenteyi üstlerine çektiler. Yatak denkleri arasına büzülmüşlerdi. Tente tekrar sıkıştırıldı. Adnan beyin sesini duydular. Şoförle şöyle konuştu:

— «Al arkadaş, onlardan yirmi lira sana. Allahtan oldu, sana rastladık.»

— «Beyim, paranın lüzumu yok!»

— «Hayır vardır.»

— «Sağ ol beyim.»

— «Haydi, sana uğurlar ola!...»

Kamyon hareket etti.

Gece epeyce ilerlemişti. Rüzgâr uğulduyor, yağmur sağnak halinde yağıyordu. Kamyon, otomobil kadar hızlı gitmiyor, hem daha çok sarsılıyordu. Ana oğul tentenin altında sinmişlerdi. Hiç konuşmuyorlardı.

Bir aralık etraflarında ışıklar belirdi. Sesler çoğaldı. Galiba İzmit'e varmışlardı. Birden, bir düdük sesi duyuldu. Kamyon durdu. Bir ses:

— «Şoför efendi. Yolda bir hususiye rastladın mı?»

Yılmaz, annesinin elini tutmuştu. Üzüntü ile fısıldadı:

— «Korkma anneciğim.»

Şoför cevap veriyordu:

— «Hususî mi? Ha, lâstiği patlamış, siyah bir araba vardı.»

— «Nerede?»

— «Bir saat önce rastladım.»

— «Nasıl bir adamdı sahibi?»

— «Ne bileyim, gençten bir adam. Arabayı o kullanıyordu.»

— «Sen nereden geliyorsun?»

— «Bursa'dan geliyorum. Yanımdaki bayın ev eşyasını götürüyorum.»

— «Peki, geç!»

Fakat kamyon hareket etmedi. İhtiyar:

— «Oğlum, seslen de kahveden birer çay getirsinler» dedi. «Uykumuz açılır.»

— «Zaten motorun dinlenmesi lâzim. Baksana motorun haline...»

— «Haydi, uzun etme; yirmi kâğıt da açıktan aldın!»

— «Ben de bir şey demedim bey baba.»

— «Canın sağ olsun evlâdım. Bari yukarıdakilere de birer söyle...»

— «Öyle ya, misafirimiz de var.»

Kimin canı çay istiyor?

Ana oğul, bir an önce kamyonun hareket etmesini bekliyorlardı. Fakat ihtiyar biraz sonra seslenmişti:

— «Hey delikanlı; evlâdım baksana bana. Al şu çayları. Valde sıcak sıcak içsin. İyi gelir ona. Mademki rahatsız.»

TEHLİKELİ YOLCULUK

Yılmaz, ister istemez çayları aldı. Tentenin altından çıkınca, geniş bir cadde üstünde olduklarını gördü. Yakında bir kahve vardı. Şoför bir kova su getirmiş, kamyonun ucundaki delikten döküyordu. Yağmur olduğu için, kahvede ve sokakta pek az insan vardı.

Ana, oğlu çayı telâş içinde içtiler. Yılmaz bardakları verdi. Biraz sonra da kamyonun yan kapıları kapandı. Şoför:

— «Yolcu yolunda gerek, bey baba,» dedi. «Yerler kaygan ama, biz işimize bakalım. Belki yağış artar da seller geçit vermez.»

— «Haydi bakalım, bas marşa... Uğur ola!»

— «Eyvallah bey baba. Allahın izniyle...»

Yine yola çıkmışlardı. Sarsılıyor, sallanıyor, hopluyor, sağa sola savruluyor, durmadan gidiyorlardı. Belki gece yarısıydı. Yine düdük sesleri duyuldu. Yılmaz içinden:

— «Bu defa hapı yuttuk,» diye söylendi.

— «Hayrola!...»

Yabancı bir ses:

— «Hele dur bakalım,» diyordu. «Kamyona şöyle bir göz atalım!»

— «Buyur, istediğini yap ama, ben bayın eşyasını götürüyorum.»

— «Bizim burnumuz da iyi koku alır. Malûm ya, bunca senelik gümrük kolcusuyum»

— «Bizde tütün filân yok ağabey. Buyur, bak...»

Elektrik fenerleriyle araştıran iki adam kamyonun üstüne çıkarken de şoför:

— «Yavaş ağabey.» dedi. «Yukarıda iki yolcum var, kadıncağız biraz rahatsızdır.»

Tentenin altına ışık uzandı. Süveyla hanım gözlerini kapatmıştı. Adamlardan birisi:

— «Rahatsız ettik hemşire hanım,» dedi. «Kusura bakma; ne yapalım, vazife. Bak, bu yağmurda, gece yarısı yol üstündeyiz. Sabaha kadar böyle.»

Aramadan vazgeçmişlerdi. İndiler. Şoför.

— «Tamam mı ağabey?» dedi.

— «Uğur ola.»

— «Eyvallah.»

— «Yine gidiyorlardı. Bu üzüntülü gece, bu rahatsız yolculuk yarım saat sonra tekrar durakladı. Şoför:

— «Bu bizim hususi» diyordu. «Ne zaman geçti bizi? Acaba yine ne var? İşaret veriyor!»

— «Dur bakalım!»

Adnan beyin sesi duyuldu:

— «Yolcular nasıl?»

Şoför güldü:

— «Keyifleri yolunda bey.»

— «E, bu kadar misafirlik yeter. Alayım benim arabaya.»

— «Fakat bey, şimdi nasıl olur?»

— «Canım neye olmasın... Ha para için söylüyorsan, o senin hakkın... Hey, Yılmaz, haydi oğlum!»

Ana, oğul otomobile geçtiler. Bu kadar heyecan, Süveyla hanımı büsbütün bitirmişti. Yılmaz:

— «Ağabey,» dedi. «Ya yine arama yaparlarsa?..»

Adnan bey:

— «Artık tehlike kalmadı» dedi. «İzmitte beni yakaladılar. Öyle iki kişiye rastladığımı, hattâ onları Değirmendere'ye kadar götürüp bıraktığımı söyledim. Şimdi işleri yoksa arasınlar. Yolumuz açıktır artık.»

Otomobil, ilk araba vapuru ile karşıya geçmiş ve doğruca Adnan beyin annesinin oturduğu apartmana gitmişti. İstanbul'un yeni uyandığı bu saatte gelen misafirler, sıcak bir çay içtikten sonra, genç kadın hemen yatmıştı.

Adnan bey'in annesi çok samimî ve kibar bir kadındı. Oğlunun kısaca anlattığı olaylar onu çok etkilemişti.

— «Kızım hiç üzülme; merak etme,» demişti. «Burası senin evin...»

Adnan bey, hemen komşularından bir doktor getirterek genç kadını muayene ettirdi. Hastada sinir bozukluğu ile zafiyetten başka bir şey yoktu. Çok çile çektiği, çok korku ve üzüntüler geçirdiği belliydi.

Adnan bey, Yılmaz'ı karşısına alarak:

— «Oğlum,» dedi. «Karşımızda ipten, kazıktan kurtulma insanlar var. Bunlar, para için her şeyi göze alırlar. İhtiyatlı davranmamız lâzım. Şimdi Remzi efendi, zabıtaya müracaat ederek, karısının kaçırıldığını iddia edecektir. Tabiî ilk iş olarak beni bulmak isteyecekler... Benim bu işle ilgili olduğumun anlaşılmaması lâzım.»

Adnan bey devam etti:

— «Namuslu insanların korkusu yoktur ama, bunların içinde pek azılıları olsa gerek. Hem bu zamana kadar yaptıklarından korkar, hem de parayı elden kaçırdıklarını anlayınca akıllarına gelen her fenalığı yaparlar. Gayet gizli hareket etmek lâzım... Önce burası sizin için tehlikelidir. Bir başka yerde oturursunuz. Annen de hemen iyi bir avukata vekâlet vererek mahkemeye müracaat eder. Kardeşini de yanınıza alırız. Ssessiz sedasız oturur, mahkemenin neticesini beklersiniz. Fakat, bu heriflerin azılı birer haydut olduğunu akıldan hiç çıkartmamak lâzım.»

(Devamı var)

TOBİ VE BEN

JENİ BURADA DA RAHAT DEĞİLDİR. OKUL İDARESİ BİNAYA KÖPEK KABUL ETMENİN YASAK OLDUĞUNDA İSRAR EDİNCE, TOBİ DIŞARI AHIRA BAĞLANIR, AMA FEDAKAR KÖPEK SAHİBİNİN YANINA GELDİĞİ BİR ANDA YİNE SADAKATİNİ GÖSTERİR VE YATAKHANEDE ÇIKMASINA BİR AN KALAN YANGINI HABER VERİR.

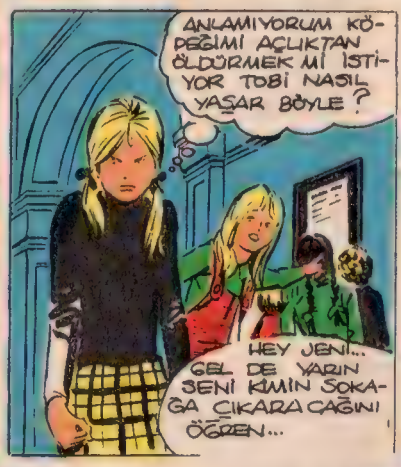

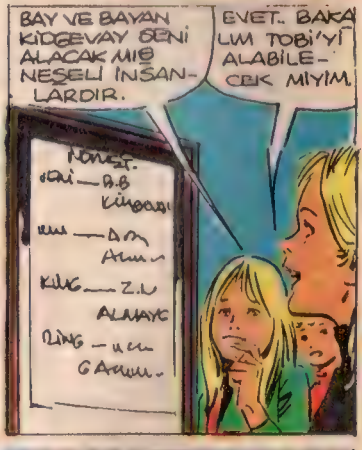

JENİ'NİN KÜÇÜK KÖPEĞİ BODRUMDA BEKLEYE DURSUN. JENİ'DE KENDİSİNİ GEZMEYE GÖTÜRECEK OLAN AİLEYİ BEKLİYORDU.

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ: Jeni Bell, annesini kaybettikten sonra başından çeşitli olaylar geçen zavallı bir kızdır. Yetimhanelerden, evlere sürüklenir; ama tek dostu olan köpeğini hiç bir yer kabul etmez. Jeni, Tobi'siz yaşayamayacağını düşünmektedir.

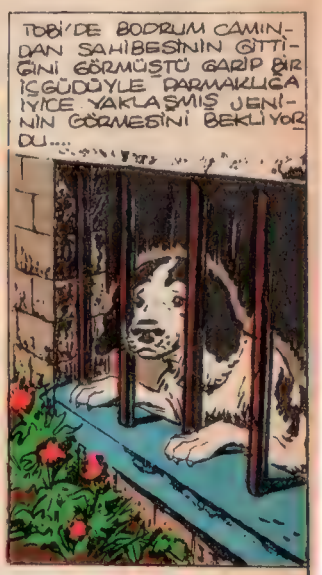

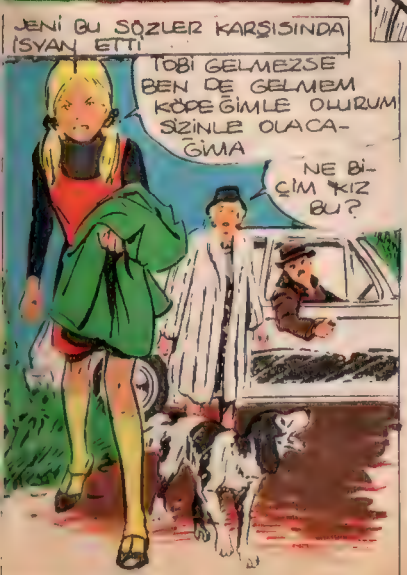

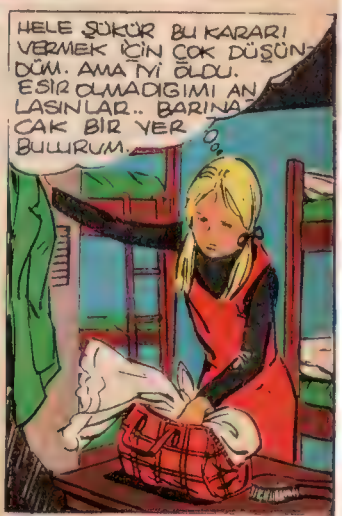

OYUN EĞLENCE BİLMECE

Yukarıdaki iki resim arasında tam beş tane benzerlik var. Biraz dikkatle bakıp bulur musunuz?

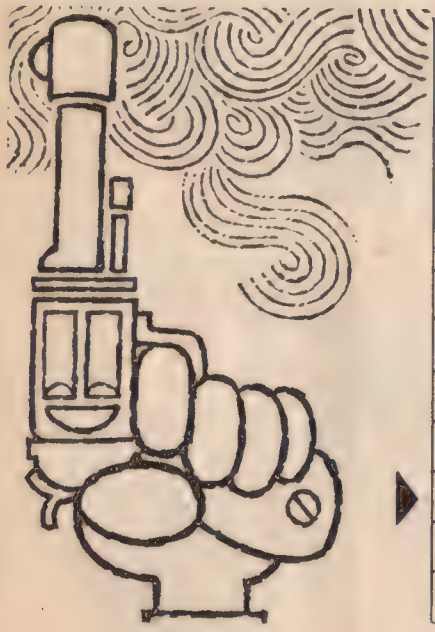

6	8	1	5	9	2	3	7	2	4	0	9
3	4	6	2	1	1	4	5	0	6	1	3
7	5	9	4	0	3	1	1	4	7	9	4
2	0	3	2	7	6	2	8	5	0	4	1
8	9	6	2	5	4	0	7	3	8	6	9
1	3	8	0	3	1	5	9	0	4	1	7
2	5	0	1	4	6	8	2	1	5	5	0
0	1	6	4	8	3	6	5	7	0	3	8
5	8	3	2	1	0	7	3	9	4	6	3
3	5	9	1	4	3	6	8	0	1	1	4
9	0	7	7	2	9	0	1	2	9	8	7
1	8	2	0	6	1	3	5	7	4	2	5

İşte size bir bilgi oyunu. Üç numaradan girip dört numaradan çıkacaksınız, yalnız çıkarken geçtiğiniz sayıların toplamı 222 olacak.

Bu iki aslan resmi arasında tam yedi tane fark var, bulabilir misiniz?

Çözümler 31. sayfada

APTAL PİSİ PİSİ

(Baştarafı 17. sayfamızda)

vansın. Ormandaki et ağacından at yerim, süt kuyusundan süt içer, karnımı doyururum,» demiş.

Zavallı Karabaş pisi pisinin sözlerine kanmış:

— «Aman ne iyi ne iyi. Ben de seninle geliyorum!» demiş, beraberce ormana doğru yürümüşler.

Çok geçmeden keçi kardeşe rastlamışlar. Küçük pisi pisi keçiye:

— «Senin neden boynuzların var?» diye sormuş.

Keçi: «Ben onlarla düşmanımdan korunurum,» demiş.

Kedi: «Benim de düşmanlarım var ama boynuzlarım yok. Onları, annen sen doğduktan sonra zamkla yapıştırdı. Boynuzların plastiktendir.»

Keçi: «Eyvah... Düşmanlarıma saldırdığım zaman boynuzlarım koparsa ben ne yaparım? Kendimi nasıl korurum? Ne olur, beni de yanınıza alın,» diye yalvarmış.

Küçük pisi pisi de razı olmuş. Zavallı keçi, boynuzları kopmasın diye ağır ağır, dikkatli dikkatli kedinin yanında yürümeye başlamış. Derken bir anne tavuğa rastlamışlar. Küçük kedi tavuğa:

— «Senin kaç civcivin var?» diye sormuş. O da:

— «Ben sayı saymayı bilmem. Ama geçenlerde bahçıvan amca dokuz yavrum olduğunu söylemişti. Acaba tamam mı?» demiş. Pisi pisi şöyle bir civcivlere bakmış:

— «Üç tanesi su içiyor, üç tanesi yem yiyor, üç tanesi de senin yanında. Üç kere üç altı eder. Senin altı tane yavrun var,» demiş.

Anne tavuk: «Ama bahçıvan amca dokuz demişti. Öyle ise üç tanesi kaybolmuş. Ben de sizinle gelip ormanda yavrularımı arıyayım,» demiş.

Böylece; küçük pisi pisi, Karabaş, Keçi kardeş ve Anne tavukla yavruları ormana gelmişler. Ormanda, küçük bir tavşan nasıl olmuşsa olmuş, bir ağacın tepesine çıkmış bir türlü inemiyormuş. Etraftaki hayvanlar da zavallı tavşana yardım etmek istiyorlarmış ama başaramıyorlarmış. Küçük pisi pisi hemen yanlarına gitmiş:

— «Ne yapıyorsunuz?» diye sormuş. Onlar da:

— «Küçük tavşanı aşağıya indirmek istiyoruz, fakat nasıl indireceğimizi bilemiyoruz,» demişler.

Küçük kedi:

— «Ondan kolay ne var. Ben bir gün kuyuya düşmüştüm. Sahibim bir ip bağlayıp beni çekip kuyudan çıkardı. Şimdi bir ip bulun tavşanı indirelim,» demiş.

Ormandaki hayvanlar koşup bir ip getirmişler. Pisi pisi ipin bir ucunu tavşana bağlamış, diğer ucundan da bütün hayvanlar tutmuşlar ve tavşanı çekmeye başlamışlar. Derken zavallı küçük tavşan (güm) diye yere düşmüş. Kafası yumurta kadar şişmiş. Pisi pisi gururla:

— «İşte tavşanı aşağıya indirdim,» demiş.

O sırada fena halde karnı acıkan Karabaş et ağacı ile süt kuyusunu ararken otların arasında bir kutu bulmuş. Kutuyu kaptığı gibi Pisi pisi'nin yanına koşması bir olmuş. Kutuyu ona gösterip:

— «Bu kutuda ne var? Üstünde ne yazıyor?» demiş.

Pisi pisi:

— «Bu kutuda dünyanın en lezzetli yiyecekleri var,» demiş. Der demez de orada bulunan bütün hayvanlar kutuya saldırmışlar. Yırtarcasına açmışlar. Birden (BOM...) diye bir patlama olmuş. Meğer kutuda patlayıcı bir madde varmış, üstünde de (Dikkat tehlikelidir) diye yazıyormuş. Zavallı hayvanların hepsi yaralanmışlar. Artık hiç birisi Pisi pisi'nin bilgin olduğuna inanmamış ve onu yanlarından kovmuşlar.

Pisi pisi utana utana değirmene dönerken bir ara ayağı çalılara takılmış, kitap kolundan düşmüş ve içi açılmış. Küçük kedi kitabın içindeki şekilleri görünce çok şaşırmış. Kitabı aldığından beri ilk kez içini görmüş. Doğru Kaya'nın yanına gidip başından geçenleri bir bir anlatmış. Kaya:

— «Bu şekillere yazı denir. Bunlar kitabı okumaya yarar. Bilgili olmak için kitabı yürekten, anlıyarak okumak lâzımdır. Yoksa anlamadan kitap taşımakla bilgili olunmaz,» demiş.

O günden sonra Pisi pisi bütün gücü ile okuma yazmayı öğrenmiş. Kitaplar okuyup gerçek bir bilgin olmuş ve herkesin saygısını kazanmış.

ŞUBAT AYI HEDİYE ÇEKİLİŞİNİN KUPONLARINI YAYINLAMAYA BAŞLADIK

STINGREY

Mehmet Ali & Akşamsefası

HEY ŞURAYA BAK / NEDİR BÖYLE BU?
BİR ŞEHİR!
TEK KELİMEYLE BİR MASAL ŞEHRİ... BÜYÜK BİR KÖPÜK BALONU İÇİNDE GİBİ...
İÇERİYE NASIL GİRECEĞİZ... HİÇ KAPISI YOKMUŞ GİBİ GÖZÜKÜYOR SANKİ..
DENİZMOTORLARINA BİNİP ORAYA BİR GİDELİM. BAKALIM NE GÖRECEĞİZ
AZ SONRA STİNGREYDEN FONS VE TROY AYRILDILAR.
KENDİLERİNE BİR GİRİŞ YOLU ARIYORLARDI
BİR YERLERDE OLMALI AMA NEREDE?
AŞAĞIYA İN FONS... BİR YER BULDUM GALİBA...
İŞTE BİR IŞIK BAK.
BİRDEN....
AHH
AHH.
KUPKURU BİR YER..... SANKİ BİR FANUS GİBİ ÇOK İLGİNÇ...
BURALARDA YAŞAYAN BİRİLERİ OLMALI BENCE..
AYNI ANDA BİR GÖSTERGEDE İNCELENDİKLERİNDEN HABERSİZDİLER
NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ EFENDİM. YOK EDELİM Mİ YOKSA İŞİNİ ZE YARAR MI?
MMM.... ENTERESAN GÖRÜNÜŞLERİ VAR. ONLARI İNCELEMEKTE BENCE ÇOK FAYDA VAR.....
DEVAMI VAR..

YAMAN gazeteci

TROVA'NIN HAZİNELERİ

Yazan ve Çizen : ORHAN ÖZDEMİR

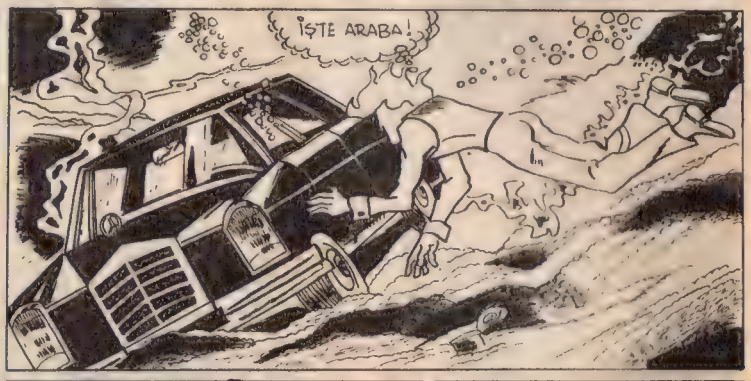

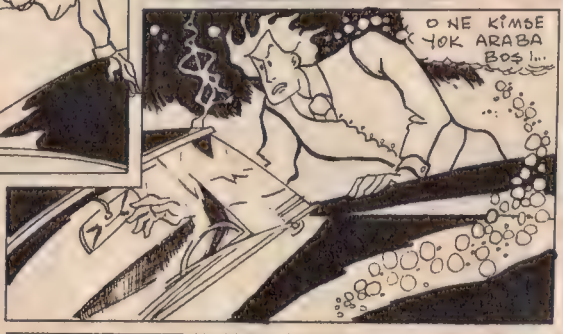

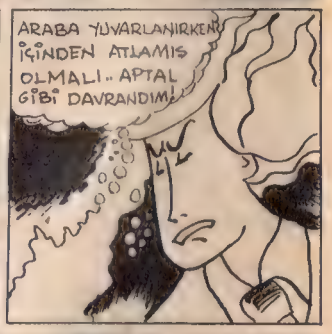

BÖYLECE YAMAN BÜYÜK BİR HIZLA EVE GELDİ...

AMAN EV ALTÜST OLMUSI.

BENİ YOLDA OYALAYIP, EVİ ARADILAR. FAKAT HALAM!.

ONA BİR ŞEY OLURSA VAY GELDİ BAŞLARINA....

OH! İŞTE BURADA FAKAT O DA NE?

DAHAN ÖZDEM 14

OKUL POSTASI

SOSYAL BİLGİLER: 4

Sevil Anlatıyor

Cemil okulda öğrendikleriyle öğünüyordu. Ablası: «Güzel,» dedi. «Çok şey öğrenmişsin. Bakalım nerede yaşadığımızı da biliyor musun?..»

Cemil güldü.

— «Evet yaşıyoruz,» dedi. «Evimizde...»

— «Evimiz nerede?..»

— «Nerede olacak?.. Bizim sokakta, bu mahallede...»

— «Ya mahallemiz nerede?..»

— «İşte burada,» dedi küçük. Sonra çok şey biliyormuşcasına başını salladı. «Mahalle de kentin içinde... Bizim kenttel..»

— «Ya kentimizin bulunduğu yurdu; yurdumuzun adını?..»

— «Biliyorum ya; Türkiye değil mi?..»

Sevil:

— «Aferin Cemil,» dedi. «Bak sana yurdumuzu, Türkiyeyi anlatayım: dinle!..»

«Türkiye, biri Anadolu adında, öteki Trakya denilen iki yarımada üzerindedir.»

Cemil:

— «Yarım ada neye derler, biliyorum,» dedi...

— «Bu iki yarımada birbirlerinden Marmara Denizi, Çanakkale ve İstanbul Boğazı ile ayrılır.

Nebil şakacı sesiyle:

— «Boğaz Köprüsü ile de birleşirler,» dedi... Cemil güldü... Sevil aldırmadı, anlatmasını sürdürdü.

— «Yurdumuz iki yarım ada demiştim. Her yarım ada gibi bunların da üç yanında deniz var. Bir yanlarında kara... Anadolu'nun Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Akdeniz, batısında Ege ve Marmara denizleri var. Doğuda Asya Kıtası ile birleşiyor.»

Nebil takılmadan duramadı.

— «O kadar mı ya?» dedi. «Bir de Arap yarım adası var.»

Sevil, onun demek istediğini anlamıştı.

— «Orası da Asya Kıtasının bir parçası,» dedi. «Asya derken onu da söylemiş oldum.» Nebil sözü uzatmak, işi tartışmaya dökmek istiyordu. Sevil aldırmadı. Anlatmaya koyuldu.

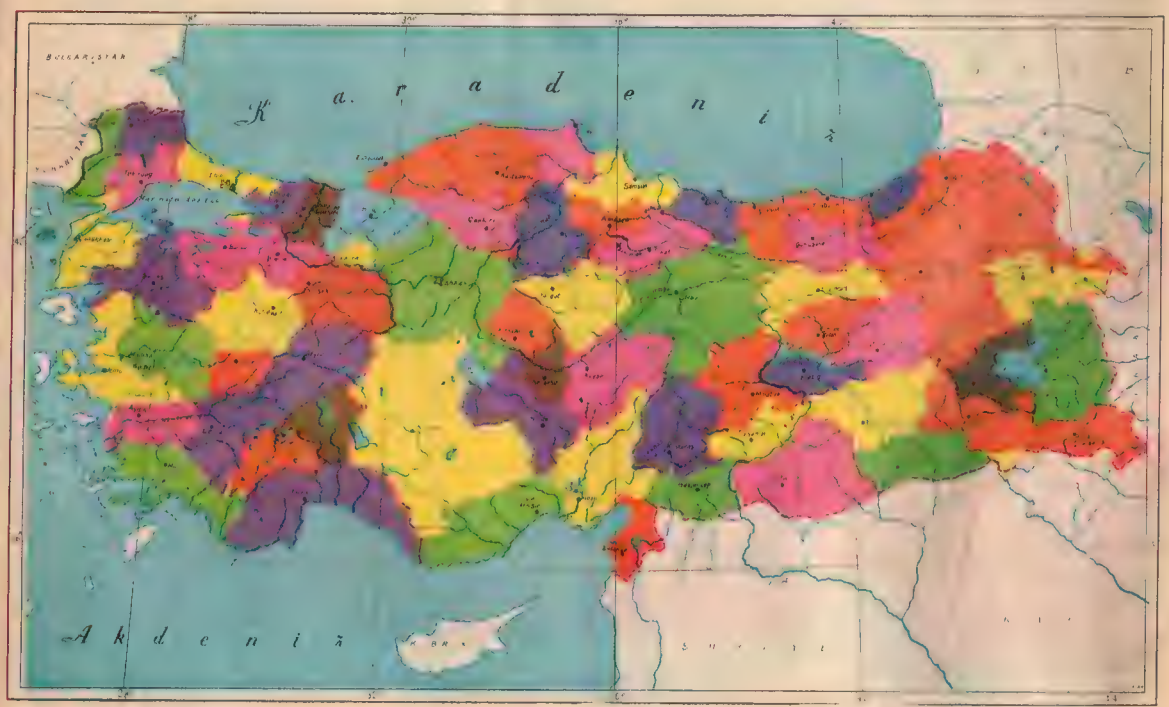

Yurdumuz iki yarım adadan meydana gelmiştir. Her yarımada gibi Anadolu ve Rumeli yarımadalarının da üç yanı denizle çevrilidir.

FEN BİLGİSİ: 4

CANLILIK

Pazar, hava çok güzeldi. Kır gazinosuna gezmeye gitmek istediler. Otomobile bindiler.

Sevil, yolda çevreyi gözlüyor, hiç konuşmuyordu. Gördüklerine dikkatle bakıyordu. «Biz insanlar, dünyada yalnız değiliz» diye düşündü. Her yanda çeşitli yaratıklar var..» Onlara hırlayan köpeğe, aptal aptal bakan ineklere, sıçrayan kuzulara, ağaçtan ağaca uçan kuşlara baktı.

Sonra, «Canlı varlıklar, bu kadar mı ya?» diye mırıldandı. Yalnız kırda, sokakta değil. Evimizde bile var. Kedi var. Kafeste kuş, akvaryumda balık var.

Nebil gizlice onu süzüyordu. Mırıldandıklarını duydu. Hemen alaya başladı.

— «Evdekileri sayarken, Pireleri, sinekleri, güveleri hele kara fatmaları unutma,» dedi. «Duyarlarsa gücenirler. Karışmam ha!..» Sevil şakayı anlamamış gibi:

— «Sahi,» dedi «Ne kadar çok. Hem de çeşitli...»

— «Sayılmayacak kadar. Bir de şunu düşün, canlı varlıklar, yalnız insanlar, hayvanlar, değil! Başka canlılar da var... Otlar, ağaçlar...»

Cemil söze karıştı:

— «Ağabey,» dedi. «Onlar bitki. Canlı değiller ki!..» Nebil:

— «Yanılıyorsun,» dedi. **«Üreyen, türeyen, gelişmesi, büyümesi olan her varlık canlıdır.** Bitkiler de bir tohumdan yahut fideden, yani başka bir bitkiden alınan parçadan meydana gelmiyor mu?..» Sevil:

— «Sonradan büyüyorlar,» dedi. «Dikilen bir fidan büyüyor, ağaç oluyor.» Cemil:

— «Öyle ama,» diye karşı çıktı. «Yürümüyorlar, bağırmıyorlar. Bir şey yedikleri de yok...» Nebil:

— «İşte bunlar hayvanla bitki arasındaki ayrıntılardan birkaçı,» dedi. «Bitkiler yemiyorlar ama besin alıyorlar. Çiçekleri sulamıyor muyuz?..»

— «Onlar suyla mı besleniyorlar?» diye Cemil sordu.

— «Evet su ile de beslenirler. Daha doğrusu su besin almalarına yardımcı olur. Bitkiler besinlerini çokluk cansızlardan, doğadaki cansız varlıklardan alırlar. Hayvanlarsa canlı varlıkla beslenirler. Kimisi bitkileri, kimisi hayvanları yer. Hem et, hem ot yiyenler de vardır.»

Cemil biraz daha direndi:

— «Ama biz soluk alıyoruz,»

Ağabeyi, «Bitkiler de solunum yaparlar,» dedi. Babaları onları dinliyormuş. Konuşmaya katıldı:

— «İnsanlar, hayvanlar gibi,» dedi, «Bitkiler de ölür.»

— «Öyle ya, bir bitkinin solması, ölmesi demektir.»

Bunu anne söylemişti. Baba;

«Şimdi sözü tamamlayalım,» dedi. **«Kendi türünden bir varlıktan meydana gelen, besin alan, gelişen, büyüyen, solunum yapan, sonra ölen her yaratık canlıdır.»**

«Demin canlıları sayıyor, ne kadar çok diyordunuz. Saydıklarınız yalnız görebildikleriniz. Gözle görülemeyecek kadar küçük canlılar da var.» Nebil atıldı:

— «Biliyorum,» dedi. «Mikroplar.»

Babası, «Evet oğlum,» dedi. «Mikroplar veya bakteri. Kısacası tek hücreli canlılar. Bütün canlılar hücrelerden meydana gelir. Bir takımı tek hücreli. bir çoğu da çok hücrelidir.»

Otomobili durdurdu.

— «Gazinoya geldik, sonra devam ederiz,» dedi.

— «Trakya da öyle. Doğusunda Karadeniz. güneyinde Marmara, batısında Ege denizi var. Kuzeyde Balkan Yarımadası ile daha kısası Avrupa Kıtası ile birleşiyor.»

Sonra atlasını açtı. Haritada Türkiye'yi çevreleyen denizleri gösterdi, kara sınırlarını da işaret etti.

— «Doğuda Sovyetler Birliği, İran var» dedi. Güney yönden de Irak ve Suriye ile komşuyuz. Trakyada Kuzeyde Bulgaristan, Batıda Yunanistan bize komşu oluyor.»

Yunanistan'ın Ege Denizin'de de...

Nebil onun sözünü kesti.

— «Haritadan bakıp söylemek kolay,» dedi. «Türkiyenin yüz ölçümünü, boyutlarını biliyor musun? Onu söyle!..»

Sevil:

— «Biliyorum,» dedi. «Türkiye'nin yüz ölçümü...»

Tam söyleyecekti Cemil atıldı.

— «Ağabeyin boyutları dedi. «O, ne demek?..»

— «Şey!.. Nebil güldü.»

— «İşte bunu bilmiyorsun, dedi. Anlatayım da öğren...» İki boyut vardır. Biri en kuzey yeri ile en güney yeri arasındaki uzaklık; öteki en doğusu ile en batısı arasındaki mesafe...»

«Bir de enlem boylam derecelerine göre...» Derken babası onu susturdu. Meğer onları dinliyormuş.

— «O kadarını karıştırma,» dedi. Anneleri yemeğe çağırdı. konuşmayı kestiler...

***

Sevil'in söyleyemediklerini siz biliyor musunuz. Bilmiyorsanız ders kitabınıza bakın öğrenin!..

BİRAZ DA GÜLELİM

«Bundan sonra birini döveceğin vakit babasının ne iş yaptığına bakıver.»

«Bir daha geziye çıkacağınız vakit çocuklarınızı iyi sayın hanımefendi.»

ALİ DOĞANER'İN KALEMİNDEN

Türk ve dünya çocuklarının en çok sevdiği, okuduğu kitaplar:

Afacan Beşler • Gizli Yediler

ENID BLYTON'un kaleminden:

Afacan Beşler • Gizli Yediler Çetesi Kepçe Adası'nın Esrarı • Gizli Yediler İş Başında • Saklı Düşman • Yaşasın Gizli Yediler • Bastır Afacan Beşler • Gizli Yediler'in Başı Dertte • Afacan Beşler Serüven Peşinde • Gizli Yediler Geliyor • Kulaksız At • Tor Kalesi •

Kitap satılan her yerde • Pk. 836 İst. • Dağıtım BATEŞ•••

BATEŞ REKLÂM : 4 - 1

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 2 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ — Bu hafta Doğan Kardeşler sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL»** adresine postalayınız.

Erdoğan Öztürk
Ordu 10.2.1963

Can Atayalp
İstanbul 10.2.1963

Atilla Tınmazlar
Eskişehir 11.2.1960

Mehmet Kâmil Ayna
İstanbul 11.2.1961

Gürsel Kaya
İzmir 11.2.1961

Ömer Tarman
Ankara 11.2.1963

Atilla Toker
İzmir 11.2.1964

M. E. Yalçınkaya
Eskişehir 12.2.1963

A. Levent Zihnioğlu
Kastamonu 14.2.1964

Müzeyyen Sönmez
Ankara 12.2.1974

Filiz Toplu
Trabzon 13.2.1963

Enis Kalaycıoğlu
Antakya 14.2.1963

Dilek Kuter
İstanbul 14.2.1964

Beyhat Güler
Ankara 14.2.1966

Güngör Şen
Kars 15.2.1961

D. Sultan Tektek
Afyon 15.2.1963

OYUN-EĞLENCE-BİLMECE ÇÖZÜMLERİ

● İki resim arasındaki benzerlikler şunlardır:

1 — Soldaki ağacın kırık dalıyla, 1'deki savaşçının boynuzu, 2 — «B» deki bayrakla «J» deki kalkan, 3 — «C» deki kalkanın kenarıyla «G» deki miğferin kenarı, 4 — «A» daki etek ucu siyah çizgisiyle «F» deki kalkanın üst kenarı, 5 — «E» deki kalkanın siyah süsüyle, «H» deki siyah miğfer.

● 2 resim arasındaki farklı noktalar şunlardır:

1 — Yastıktaki gölge, 2 — Kaşlar, 3 — Parmak arası, 4 — Kuyruk ucu, 5 — Ayağının gölgesi, 6 — Tacındaki gölge, 7 — Kemiğin altı.

● Toplamın 222 olabilmesi için yandaki şekilde gitmeliydiniz.

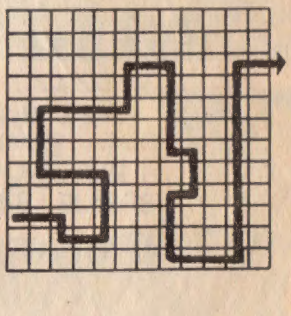

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
10 ŞUBAT 1975
Sayı : 7 Sıra No. 995
Yıl : 30 Cilt : 1

Sahibi :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. adına
KEMAL ERHAN

Yazı İşleri Müdürü
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare : **Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★** Telefon : **27 95 10 (Santral) ★** Dağıtım ve Abone: **Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenâri Sokak 1 - İSTANBUL**

ABONE ŞARTLARI

Yurt içi adi posta, yıllık: **80 TL. ★** Altı aylık: **40 TL. ★**
Yurt dışı adi posta, yıllık: **110 TL. ★** Altı aylık: **55 TL. ★**
Yurt dışından abonelerini uçakla isteyenlerden bulundukları ülkeye göre ayrıca uçak ücreti alınır. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ★ Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu Molla Fenari Sok. No. 1, İSTANBUL.

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.
Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

İLÂNLARINIZ İÇİN İLÂN SERVİSİMİZE MÜRACAAT ETMENİZİ RİCA EDERİZ.
Tel. : 27 95 10

ŞUBAT AYI HEDİYE KUPONU : 2
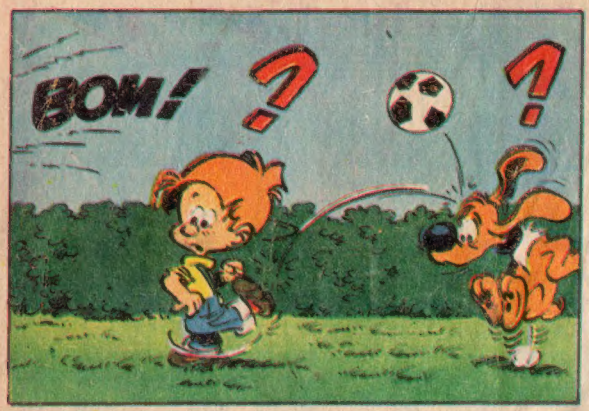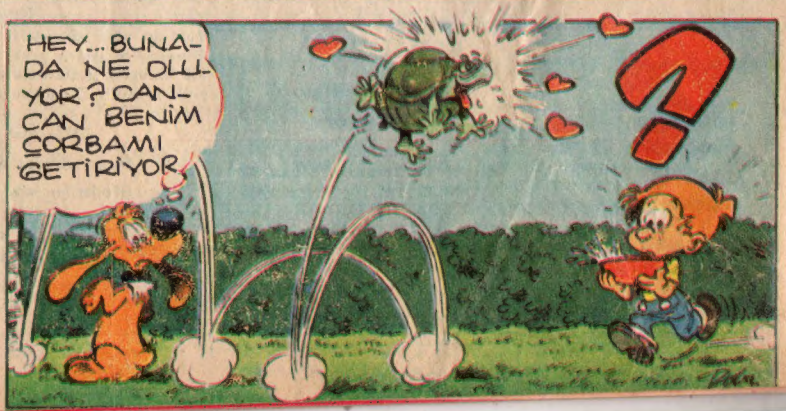
Cancan ile afacan